

M. T. B. COLLEGE, SURAT

Manuscripts Library

No. ^{Ref.}
_{Set.} 428

Title: *Shukla Smriti*

Shukla

928

928

Z

:	:	Shunāsiriyam.	:	Title.
:	:	Gopala.	:	Author.
:	:		:	Editor.
56	:		:	Year, Vols.
:	:		:	Publisher.
कमिकिउ	:	Begin abruptly	:	Remark.
928	:		:	

१. पञ्चसप्तपरिस्तीर्यदक्षिणप्राग्यातायमैः २. साठयित्वा श्रेणाग्निपात्राण्येकैकं रूपमहेतु. हरकादमिहंशानां तातज्ज्या ध्वन्या नीयते
 आजस्योन्नीकृतं सर्वदेहं क्षातिनमुत्प्लव्ण्डं वासण्यापात्रमेकैकं न्यविसादयेत् ४. निकृष्य प्रोक्षणीपात्रसह उन्मूल्यतारकं
 पात्राणि वधोद्योतकं सक्तं हर्मवकं ५. उद्धृत्वा पर्वतान्नं मुक्तावोक्षेपुदारां स्तब्धीयात्सक्तदाति न्यगृह्णाति न्यविशु
 त्तां ६. येन पिष्टना राहयेत्ततः आसनं शयनं कर्तव्यं हरकां नोपवर्हणं ७. ततो हिमोर्जनं नागसंघु पदं न सारिति हिमि
 तारकैकं स्निग्धुदीरयेत् ८. जीवपित्रादिभ्योऽप्यः पितातेभ्यो दहानिव द्वाभ्यां जीवपितादभ्यो देकस्त्रैवा पततकः ९. इत्ये
 नं वनं ततः श्यादिति स्थितिः पितृव्यदायमातित्रे द्वा दद्यावदा मुषे १०. असंगेजस्य दायादः स्त्रैवा दद्यावद्वयं कृष्टय
 तां नैरगोरेनावर्हिः प्रहृतिदीयतां ११. पुत्रिकपुत्रयैकं मातृपुत्रादिमिस्त्रिभिः असौ रावपिता पूर्वा वदेत त्रेततादिभिः
 ततो नैपान्नमज्येभ्यो दद्याद्दासां स्निग्धं वत् शतमायुस्त्रिधा कुर्यात्ततो रायुस्त्रिधा १२. पितरो नम इत्यादि रनुपज्येत यदस्व
 यं यथा वाति माहो माहो मोय हो पवीतिना १३. प्राचीना वाति मुद्धृत्या आपशाग्नेरपस्थिते य हो पवीत्युपस्था नम यथादि
 ततः यः प्रवानो नीतवानेव पु. पादग्नानुपस्थिते परं य हो पवीतो त्यादिति द्वेयमिहो यते त्रिंशद्व्यंशितया दबा दौ १४. वेदना
 यथा १५. इति पाठन्यदप्यप्यपताततः इति पिंडपितृयकः आहा पताग्नेः पूर्वादिमहासु वक्रने द्विती १६. कमान्यवध
 कलोपकृतं सप्तमा १७. १. परोत्तमं चतुर्था मास्तर्जुनः संकुर्वीत यथा असर्जं द्वितीयेभ्यो त्यादं कोः पात्रो नियम्यव २

केकमुत्राहवनीयतः २० दशमोनिगेदविष्ट-व्याहतीतिरथापिरा कृत्वापस्जनुपाशालुर्ध्वमुर्दक्षिणे नेह २० प्रहाराह १०
 येनाव-वाह्याक्रमणसः परिसमूहनवारिसमुत्तण्डनामुज्जंशद्वतामिउपनं कुसुमकाससमाहरणवृत्तंवा गिरुपामिहपवस
 ध्यकं २० पयस्ववासमिडिश्चवृत्तोपतस्यजनः शास्त्राह्वनमित्यकः क्रमान्योपरिहति २१ शुल्बमुर्धनिभायाप्रस्तारयउ
 वापरि सभरेदिधु-वाहिवृत्तीसंभरणंविना २२ योत्रेणसन्नहयमुः सारवयुक्तं क्रियाताइतिवाचयान उन्नतिरुंयदुत्र
 निगासनीपुस्त्रा-ज्वनेक्षणत्र २३ प्रागादिपुनर्हिसुप्रयाजामध्यउत्तमः पुरस्ताउपरिहणवृत्तविषांस्यान्मशदुतिः २४ इडा
 पा-यंयमंतागंदेधाकृत्वाहृतः सह षड्वत्तंतदग्नीधेमाजयित्वासुनीवळः २५ स्तुष्टुत्रेध्वनितानांत्रैरिदं व्रमणं प्राहितः अग्नि
 भूयस्यगंगागानग्नीधेप्रथमं हरेत् २६ उपस्तार्यदिधासागं कृत्वा नस्यैकमाधेत उपस्तार्या नमाधायनतोदिशमिधाय
 त २७ एतदग्नीधावस्यादिदेन व्रमणाहरेत् हावेनाध्वर्यवेनाभ्यैः प्राशित्रं व्रमणा नतः २८ ब्रह्मसागमया त-नम-नासाव
 तिस्रयं प्रजापतेरिति व्रमणा व्रमन्निन्त्याहितद्वती ३० रुन्विजस्तेपितस्मदशकृत्स्वणान्यव रुन्विजस्तेपिष्टकायुक्ताहृष्टा
 इत्यनंततः ३१ होत्स्वभापुवाकनदक्षिणायाः परिशरः कृत्वापिष्टततोवेदेयजानंवाक्योक्रियां ३२ होत्स्वल्पादिमं
 पूर्णमासेवयस्त्रियां प्राथाप्यसमिधोध्रौवमाथाप्याप्रावितादिभिः ३३ व्रह्मप्रतिष्ठेत्येतेनित्यमुक्तिकेक
 वतिसर्गाक्षागुपरेषमभात्कर ३४ यदेवाइत्युपादस्यैत्युपंरंस्फुल्लदेशतः ततोव्रतविसर्गादितर्पणात्तसमाकर
 दनास्युरिष्टीनांपशनाशतमादनाः सहस्रमादनाः सोमइत्याहुत्रैस्तर्पणं ३५ इतिदशैर्पूर्णमासा

स्थितान्दयपश्चात्पुरस्तात्प्रतपयथा ३६ इतिदशैर्पूर्णमासा
 इत्यनन्तं वर्जयित्वातुत्रंस्यादवद्यातेयवोद्यमः नावह ३७ यवानवत्तुपाशालुर्ध्वमुर्दक्षिणे नेह ३७ प्रहाराह १०
 ३८ यवानवत्तुपाशालुर्ध्वमुर्दक्षिणे नेह ३८ प्रहाराह १०
 ३९ यवानवत्तुपाशालुर्ध्वमुर्दक्षिणे नेह ३९ प्रहाराह १०
 ४० यवानवत्तुपाशालुर्ध्वमुर्दक्षिणे नेह ४० प्रहाराह १०
 ४१ यवानवत्तुपाशालुर्ध्वमुर्दक्षिणे नेह ४१ प्रहाराह १०
 ४२ यवानवत्तुपाशालुर्ध्वमुर्दक्षिणे नेह ४२ प्रहाराह १०
 ४३ यवानवत्तुपाशालुर्ध्वमुर्दक्षिणे नेह ४३ प्रहाराह १०
 ४४ यवानवत्तुपाशालुर्ध्वमुर्दक्षिणे नेह ४४ प्रहाराह १०
 ४५ यवानवत्तुपाशालुर्ध्वमुर्दक्षिणे नेह ४५ प्रहाराह १०
 ४६ यवानवत्तुपाशालुर्ध्वमुर्दक्षिणे नेह ४६ प्रहाराह १०
 ४७ यवानवत्तुपाशालुर्ध्वमुर्दक्षिणे नेह ४७ प्रहाराह १०
 ४८ यवानवत्तुपाशालुर्ध्वमुर्दक्षिणे नेह ४८ प्रहाराह १०
 ४९ यवानवत्तुपाशालुर्ध्वमुर्दक्षिणे नेह ४९ प्रहाराह १०
 ५० यवानवत्तुपाशालुर्ध्वमुर्दक्षिणे नेह ५० प्रहाराह १०

...नोपनाः करभोडयनेनता कुडुरुनरतः सादा पुनोपास्तवथ
...मेशाया कान्तर्जनाथप्रहृत् ॥ ५५ सखापेगाशिवन्यः विम
...विपरीतवोरिद्विवास्तुतां वा मिश्रणपड
...कणापूपलयोः नदीयस्तुतासं
...अलोयडोपनीनोलेः पर्यवेगमतिता अन्यध
...धूरस्याहिरिः देवाय ॥ ५६ पायमेवोदवायनादायंत
...अग्नेदिहोतयाययादायप्रहमाहर्षः ॥ ५७
...उत्तपार्थवमातास्वार्तर्धमशेषतः तिर्यभूक्तइयेववतिहरेत्
...प्रधानार्थाभवेदग्निहोमं ॥ ५८
...कलिय्यामिषानातिव्यतेनानेन ॥ ५९
...त्रैयंवेकानेकशयाविकार्येहुमिषाणि विनिर्गेलिनामिषिनादु
...मन्त्रं तन्मन्त्रं निर्वपेता यमं नके अयमन्त्रं निर्वपेतादिहोतयादिहोतया

...पुरस्तात्प्रतपयता ॥ ६०
...संसर्गयोस्तयोस्तथा नियमोत्तरपुस्तक ॥ ६१
...आगमाद्विशुद्धः सान्ध्यस्यादिनिरांकनं पश्चादाहवनायस्य विधीयते
...पुरस्ताद्यजमानार्थसंनितादिहोतया नरुत्तं विद्वन्नाहवनायस्य विधीयते
...एवंपुरस्तात्पश्चाद्वेदिः पातः ॥ ६२
...आयामंद्वाहोहोतया नरुत्तं विद्वन्नाहवनायस्य विधीयते
...अधोयजमानेन शंखं नरुत्तं आदिशत् ॥ ६३
...अग्नीवाथास्पृशानस्वमायं वायुः ॥ ६४
...अहृततादानीयास्तर्गानां नरुत्तं विद्वन्नाहवनायस्य विधीयते ॥ ६५

५५० अथ शौचं आहोनां दीपुखं के विनेशं तु हस्तलिङ्गः ५ बधाप्रतिसरं युद्धे तीर्थे स्नातो हतावरः प्रतेनाध्वर्युणा दर्भे पिंडलेः
 यत्किं पुनः कुर्वादा वमने मंत्रैर्मंत्रिप्रोक्षणमाशिषः वानयिलासभायै स्तुतवा कृते पूजयेत्तसः ५ यता सुयोः पुरस्तादिभ्यः
 स्नानादिषु त्रयं कृत्विजस्तार्थं सुस्नाता अहतावरवाससः ७ अथ योनेकवस्त्राश्च पविताः परादिभिः स्नानादहतावरः
 च तत्र देवदूरेति ८ अध्वर्युर्यजमानेन स्पर्शदानादिक्रिया सह संस्काराः संस्तुतिश्चैव यत्नेनैकैकशस्ततः ९ नां दीपुस्वनिहति
 स्याद्वा तत्र पितृकर्मणां सामर्थ्याद्यजमानस्य यानां वाचनुमंत्रणं १० अमात्यादिभ्यः मित्यादेर्यो जमानत्वमिष्यते प्राग्व्यामा
 त्यसंभितैरुर्ध्वमाध्वर्यवं विदुः ११ आवाह्यमार्जनं चार्धमर्धपानादनंतरं अन्यस्याध्वर्युरपिंडादहताध्वर्युविदुर्बुधाः अहितेन
 सहैकेन तंडुलस्यादिरेव स्नानेन तु र्ध्वमित्यादुरेतन्मार्जनं लक्षणं १३ प्रादेशारविना दूतामायामो न्यतमः स्तुतं यत्
 आसेन नाविसुर्मकतः पुष्कराणि च १४ आया मोर्देन हंडः स्याद्विजानि सुस्ततः परं विजानि पात्रविस्तारमाया मार्धनकार
 यत् १५ अष्टांगुलं तु बुध्न्याद्वा वाससांगुलं भवेत् मध्यपं वांगुलं हंडपरिणाह इति स्मृतः १६ पाणिमात्रविलं कुर्वाद्वा
 तस्योपरि स्थितां ग्रीवाभयतः कर्णे सुषिराभयतः समे १७ पुच्छस्याकृतयो देव उत्येतल्लक्षणं स्तुतां अरुति संमितोयु
 ष्टपर्वतद्विलः स्तुतः १८ अरुतिर्मेषणायामस्तदायाममुत्तरलं द्विगुणस्तत्परीणाहामुसलं त्रिगुणायनं १९ प्राशि
 रहरणं कार्यं प्रादेशेनायतंततश्च गोवर्णाकृतितर्धं च वरुंगुलं संमितं २० स्तुतः स्यादस्याहोतर्धं स्तुतः संव्राजणं प्रादिताः
 अहो मार्था निपात्राणि वाग्नां निवेनां गोमः २१ प्राशित्रशम्भारकृतानि सर्वादेराणि तैकवनं ब्रह्मरुनं गोमतीर्य प्रक्षालयेत्

५५१ आयाताध्वर्यवे पक्षे हिताय साध्वर्यवर्मा वविशयपाणः सन्त्यक्तत्वा न्यध्वर्युपवित्रकं विरुताध्वर्यवर्मा नीपत्वात्पत्वात्
 इति नः वेदाहनाभितेनैव दक्षिणस्यां सहावरेत् अध्वर्युरेव संज्ञेयान् देवदूतमितीत्ये १८ वस्तुतः नः नैवोपायः नैवोपायः
 गृहीतामहमध्वर्युत्कर्णे च स्तुतिवृत्ति १९ द्वितीयो मद्मादाय न्यसेत मितरा नैवान् अतिष्ठानां मितरे मृदुपाणकृतं
 वाद्यः पंचगृहीतावेदोपायः अध्वर्युश्चाग्निमादाय निधेयुत्तरतः कितिः अन्यः न्यध्वर्युश्चाध्वर्योरुत्तरे २० अथ यो यो
 प्राध्वर्युश्चाग्निमादाय २१ गत्वा समिपमादध्यात्वां गोपणयतो ह्यं पाशुकीमुत्तरेणाभोरिति प्राग्व्यापतौ अध्वर्युः २२
 सिहो मां तमादेत् अन्यो निधाय मंत्रेण तल्लीहो मन्तुष्यं ब्रह्मागोपनिशे मंत्रेणैव दक्षिणतो दत्तः प्रेषार्थं कुरुते २३ अथ यो
 स्वयंपरः २४ वेद्योर्मध्यत आसीनो यजाने शेतसर्पिषी यक्षदक्षिणतो वेद्योऽसीनः सप्तनवसः निःस्त्राय शरुणा तत्तत् प्राग्व्या
 मा गोपणं यक्षदक्षिणतः पश्यत्यस्य प्राध्वर्युस्तु पुनरिदं तौ अध्वर्युः कुरुते न्यस्तु दक्षिणतः प्रेषमकतः पुनर्याद्विना दध्यादक्षिणतो वेद्यो
 २५ उदतय दध्याध्वर्युः षडुपस्तरणादिना यमसेन्य उपस्तीयाधिध्वर्युमा कृतो पुनः उदतय दध्याध्वर्युः षडुपस्तरतो अध्वर्युः २६ अ
 तर्धं यक्षदक्षिणादाय प्रास्यातुसादयेत् मध्यमं चाग्निमयेण प्रज्जताया कृतो हरेत् वेद्योऽप्राग्व्यापतौ न्यो दक्षिणतो वेद्यो
 २७ यक्षदक्षिणतो वेद्योऽग्निमये तरेदिकं अयेण मारुती नीलादक्षिणस्यां तुसादयेत् २८ वारुण्यैककपालो ज्ञान
 हयव्रतः वरुणादेकवत्येयः सामिध्वर्युः सप्तम्यपरीधानं नमस्ते तु हति मारुताभवेदक्षिणतो वेद्योऽग्निमये तरेदिकं अयेण मारुती नीलादक्षिणस्यां तुसादयेत् २९
 ३० वरुणादेकवत्येयः सामिध्वर्युः सप्तम्यपरीधानं नमस्ते तु हति मारुताभवेदक्षिणतो वेद्योऽग्निमये तरेदिकं अयेण मारुती नीलादक्षिणस्यां तुसादयेत् ३१ इति ब्रह्मवेदायामुपायः ३२ अथ यो यो

[The following text is highly degraded and mostly illegible due to extreme blurring and noise.]

निर्वाहयेत् निर्वापपात्रमयमद्यप्यारत्यवर्मस्थान्डीसमित्रयमिमेयुसक्तमध्यायौ पात्रीमः हस्वतुल्यतादिरुक्ताभाष्यतुल्यनिर्वा
पनिर्वापतनेतुल्यते २३ वासतिकारतुप्रतुल्यमपातरेषुयोनार्होहृदिरसंभवेनेतुसाग्रां चिर्वाहनीर्जपतिवाप्यथाहृदनिर्वास्य
आनुनासिकमत्रमियत्प्रमाणं २४ अन्यतराद्यपद्वीप्रविभज्यतुल्यत्रेधाक्रमेणविनियोज्यमियत्पदेषु छंदोरित्यंजपतितात्त
मिहाध्यानः सहस्रं दुःसहनेगद्यसहादधीत २५ यज्जास्यं निजकलेरुपनिष्ठेया धैरास्तुल्यपदेषु र्वाहनीर्जपतितात्त
द्वौवरमयाविद्यापनदिक्रमंउद्देश्यविधिनाड्युक्त्यास्तुवेण २६ होमेतुल्यपाश्वेकमिन्निधानसंगरात्तार्ययत्तुल्यपाश्वेक
हः आत्यंहरिर्द्वैवतुरुन्नयनेयसायं प्रातश्चैववधियाऊतिराहरेक २७ एकोनरेहवनमेकममं पाउन्नयनमवमाहि
ततपरंवा वरोकोगाविनायादितुर्वर्षमितिस्थितिः दक्षिणाजंवारिष्टंयद्दूरंतमपरंजुन २८ एकोनरेहवनमेकममं पाउन्नयनमवमाहि
सिर्जवीत नास्तिनेत्यंवाउभ्यःपदेवानुकीर्तयेत् कमंडलुपदेवास्याहजपाहाहत् वा अं नारायणप्रयमहविषिहाहश
आद्याततात्तनीधेप्रयमहविषिप्रयमहविष्यः होत्रेधेनुः प्रणयनिवजोवर्देकोध्वयवेस्थात्सर्देयो गोमिधुनवसनेपं वगावश्च या
इतिदिवापवमानहविर्द्वयंपरिसमाध्यासेवाजडाधु पतनमावनोक्षणमाशिषांवनमातुल्यतर्तमयाड्यौ २९ उपनिशेद्रु
महविभुंजंरुनितपासहवाः पुरआदिकं वदतिवाग्निवहोत्रिकमागुरंविहरणं दशहोतरिहानं ३० उपनिशेद्रु
वकुतवहकनयः सतुडुकुनि नद्याहोत्तुताग्निरुपास्यतेधरणमस्तुनितुतातर ३१ अथविहलपुगस्तुयाड्यं तत्त
सुह्यपरिस्तरणादिकं नमसितारकितेस्लमितेरवाभिनिर्वापमथाप्यथा ३२ उपनिशेद्रु

[illegible][illegible]

[illegible]

[The following text is highly degraded and mostly illegible due to severe fading and damage.]

